

його вчинення. Повно та якісно зібраний матеріал дозволить прийти до правильного висновку та позитивного результату, що в подальшому допоможе в розкритті та розслідуванні економічних злочинів.

Список використаних джерел

1. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. // Голос України. – 21 квітня 1994 р. – № 74 (824).
2. Шляхов А.Р. Судебная экспертиза: организация и проведение / А.Р. Шляхов. – М. : Юрид. лит., 1979. – 168 с.
3. Меленевська З. С., Свобода Є. Ю., Шаботенко А. І. Судово-почеркознавча експертиза: Навч.-метод посіб. / За заг. ред. І. П. Красюка. Укр. Центр духовн. Культури, 2007. – 280 с.
4. Методика судово-почеркознавчої експертизи (загальна частина) / уклад. К.М. Ковальов, З.С. Меленевська, Н.Г. Шпакович. – К. : ДНДЕКЦ МВС України, 2008. – 34 с.
5. Методика технічної експертизи документів (загальна частина) / ДНДЕКЦ МВС України; [уклад. К.М. Ковальов, О.О. Давидова, В.В. Коваленко, Т.В. Тимофєєва]. – К., 2007. – 34 с.
6. Воробей О.В. Техніко-криміналістичне дослідження документів : [навч. посіб.] / Воробей О.В., Мельников І.М., Волошин О.Г. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 304 с.
7. Наказ від 17.07.2017 № 591 «Про затвердження Інструкції з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України.

Дикий Володимир Іванович,
аспірант наукової лабораторії з проблем
протидії злочинності ННІ № 1 Національної
академії внутрішніх справ

АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДИ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ

В останні роки в Україні значно ускладнилась криміногенна ситуація. З'явилися і набули поширення нові види антигромадських дій у сфері господарської діяльності, досить серйозно загострилась проблема корупції, злочинності, пов'язаної із вбивствами на замовлення, зловживання владою, а також контрабандою, яка за ступенем суспільної небезпеки посідає не останнє місце у цьому переліку. Адже контрабанда завдає надзвичайно серйозної шкоди економіці держави. При цьому слід звернути увагу на те, що при незаконному ввезенні в Україну наркотичних засобів, отруйних, сильнодіючих, радіоактивних, вибухових речовин, зброї та боєприпасів, поряд із порушенням встановленого порядку переміщення вказаних предметів і речовин через митний кордон України, створюється небезпека заподіяння шкоди громадянському

порядку, здоров'ю та життю населення, з'являються умови для вчинення особливо тяжких злочинів [1, с. 12].

Для покращання взаємодії правоохоронних органів по протидії контрабанді необхідно:

облаштувати всі пункти пропуску через Державний кордон України відповідною інформаційною системою Держприкордонслужби України;

запровадити міжвідомчу базу даних правоохоронних органів про осіб, причетних до створення та діяльності фіктивних підприємств;

на підставі інформації правоохоронних органів та органів, що здійснюють контроль за провадженням господарської діяльності, запровадити міжвідомчий моніторинг діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють експортно-імпорتنі операції [2].

Стан відомчого нормативного регулювання питань взаємодії оперативних підрозділів правоохоронних органів не відповідає вимогам часу (на це звернуло увагу 72 % опитаних): нечітко сформульовано основи й підстави взаємодії; є протиріччя нормативних актів чинним законом; не всі форми та напрямки взаємодії регламентовані в них тощо. Сприяті вирішення існуючих проблем може: по-перше, розробка міжвідомчої Наставови «Про організацію взаємодії оперативних підрозділів правоохоронних органів»; по-друге, проведення наукових досліджень ВНЗ МВС на замовлення оперативних підрозділів правоохоронних органів щодо порядку проведення оперативно-технічних заходів та негласних слідчих (розшукових) дій для протидії контрабанді, іншим злочинам [3].

Отже, результати опитування працівників оперативних підрозділів свідчать про те, що у 93 % випадків процес прийняття оперативно-тактичного рішення (формулювання, прийняття та реалізація) здійснюється колективно (шляхом узагальнення колективного досвіду) у взаємодії з іншими працівниками оперативних та слідчих підрозділів [4], відповідно, враховуючи вище викладене слід констатувати, що взаємодії правоохоронних органів України під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів в Україні є загальнообов'язковим елементом протидії.

Тому вдосконаленню організації взаємодії правоохоронних органів під час оперативно-розшукового забезпечення протидії контрабанді із використанням оперативної техніки сприятиме впровадження новітніх форм аналітичного пошуку, а саме:

– пошук інформації засобами системи Інтернет та використання його як джерела отримання оперативної інформації (підтримало 68 % опитаних);

– формування правоохоронними органами регіональних банків інформації за напрямками діяльності (75 %);

– створення міжвідомчого централізованого інформаційного банку інформації з різних видів правопорушень (75 %);

– використання новітніх оперативно-технічних заходів та негласних слідчих (розшукових) дій: зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (64 %), зняття інформації з електронних інформаційних систем (51 %), установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (78 %) [3].

Окремо слід звернути увагу на взаємодію правоохоронних органів під час протидії контрабанді зброї та боєприпасів в Україні на етнічні злочинні угруповання, що займаються контрабандою зброї та боєприпасів в Україні. В Україні серед багатьох проблем, що стоять перед суспільством і державою, на одне з перших місць виходить проблема протидії етнічній злочинності. Крадіжки, пограбування, розбої, шахрайство, торгівля наркотиками та інші кримінально каранні дії завжди бентежили спокій законослухняних громадян. Особливого резонансу в умовах сьогодення набувають випадки учинення зазначених дій представниками етнічних меншин, які проживають на території України та об'єднуються у злочинні угруповання за етнічною приналежністю до певної національності [5]. А тому правоохоронним органам України потрібно бути завжди крок попереду від будь-яких видів злочинності [6, с. 60].

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 48. – ст. 405.

2. Кравчук С. Й. Економічна злочинність в Україні. Курс лекцій Навчальний посібник.– К.; «Кондор», 2009. – 282 с.

3. Хараберюш О.І. Оперативно-розшукове забезпечення протидії контрабанді в Україні: автореф. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Дніпропетровськ, 2016. 36 с.

4. Павленко С. О. Поняття та класифікація оперативно-тактичних рішень у теорії оперативно-розшукової діяльності. Проблеми законності. 2020. Вип. 150. С. 216–232. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.150.209794>.

5. Севрук В. Г. Взаємодія оперативних підрозділів зі слідчими під час протидії злочинам, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, що вчиняються особами циганської національності / В. Г. Севрук // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. Адаптація оперативно-розшукової діяльності до нових законодавчих умов. Особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій оперативними підрозділами ОВС. – 2013. – Спец. вип. № 6 – С. 368–370.

6. Севрук В.Г., Павленко С.О. Протидія злочинам, що вчиняються організованими групами та злочинними організаціями, сформованими на етнічній основі. Науковий вісник нац. акад. внутр. справ України. – 2016. – № 1 (98). – С. 49–62.